

**BAALDERBORG
GROEP**
lééf je leven

in beeld 2023

Voorwoord

Voor u ligt *In Beeld 2023*. Een verslag waarin wij laten zien wat we vorig jaar zoal hebben gedaan. De ingrediënten hiervoor komen uit onze missie: een goed leven voor cliënten, mooi werk voor de medewerkers, financieel gezond en verbonden met de regio. In het magazine vindt u portretten van cliënten, hun vertegenwoordigers en medewerkers die verhalen over hoe zij onze zorg en begeleiding beleefden. Ook neem ik u mee in voor welke uitdagingen wij momenteel staan, en hoe we daarop inspelen.

Dit kwaliteitsbeeld is onderdeel van het Kwaliteitskompas 2023-2028, dat een richtingwijzer is voor kwaliteit in de gehandicaptenzorg. Het kompas helpt ons om onze visie en missie te vertalen naar concrete acties en indicatoren. Het stimuleert ons ook om te leren van onze ervaringen, en om voortdurend te verbeteren.

Ik nodig u van harte uit om *In Beeld 2023* te lezen, en om uw reactie, vraag of suggestie met ons te delen. U kunt ons bereiken per e-mail info@baalderborggroep.nl. Ik hoor graag van u.

Met vriendelijke groet,

Esther Liefers
directeur, bestuurder

Inhoud

Veranderingen in de zorg The perfect storm.....	3
Frion en Baalderborg Groep Intensief samenwerken.....	4
Als je kind uit huis gaat; niet loslaten maar anders vasthouden.....	5
In wonen en werken helemaal op haar plek.....	10
Dit is wat zorgtechnologie ons brengt.....	12
Na interventie schijnt de zon weer voor Olga.....	14
Ruim begeleidingsaanbod geeft gezin weer rust.....	16
Ronald wil hier niet zijn; en dat kan hij nu zelf aangeven.....	18
Dit was 2023.....	21
Ondernemingsraad & Raad van Toezicht.....	27

Veranderingen in de zorg The perfect storm

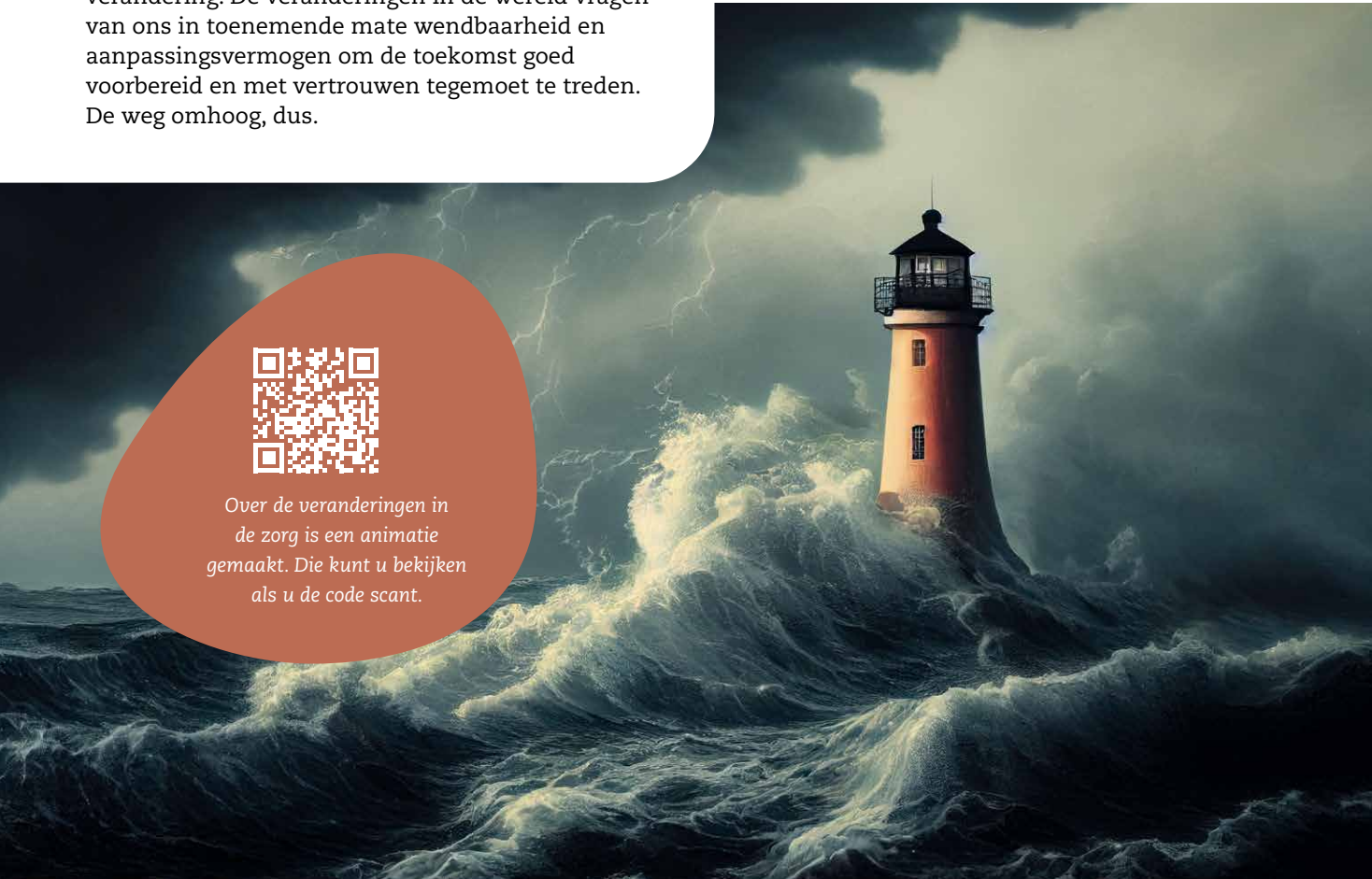
Kent u die film, The Perfect Storm? Het gaat over een situatie midden op de oceaan waar veel onheil samenkomt. Op een gegeven moment kan de misère niet meer in omvang toenemen. En is er nog maar één pad: de weg omhoog.

Ook in de zorg woedt een 'perfect storm'. Crises volgen elkaar in rap tempo op en het lijkt alsof verandering de enige constante factor is. Zo hebben we te maken met een enorme vergrijzing van de Nederlandse bevolking. Die leidt mede tot complexe zorgvragen, vraagstukken in de huisvesting en een afnemende beroepsbevolking. Daarnaast worden we geconfronteerd met steeds schaarser wordende financiële middelen, uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en stijgende energielasten.

Veranderingen
2023 was een bijzonder jaar voor de Baalderborg Groep. Het stond grotendeels in het teken van verandering. De veranderingen in de wereld vragen van ons in toenemende mate wendbaarheid en aanpassingsvermogen om de toekomst goed voorbereid en met vertrouwen tegemoet te treden. De weg omhoog, dus.

Die weg vereist nieuwe zienswijzen en onconventionele, maar ook gedurfde oplossingen. De mens benaderen vanuit positieve gezondheid, de inzet van zorgtechnologie, betrokkenheid van het netwerk en samenwerken over de domeinen heen, spelen een steeds prominentere rol om alle uitdagingen het hoofd te bieden.

In gesprek
In november en december spraken we met onze medewerkers, cliënten en hun vertegenwoordigers over al deze veranderingen. En hoewel de informatie die we konden geven nog op hoofdlijnen was, hoorden we vaak: 'maar wat betekent dit voor mijn zoon, dochter, vader, moeder, broer, zus, en de kwaliteit van zijn/haar leven?' Een begrijpelijke vraag. Aansluitend op de bijeenkomsten vonden er daarom gesprekken binnen de woningen plaats. We zien zelf, en horen terug, dat de betrokkenheid van eenieder bij de Baalderborg Groep hoog is. En dat zorgen plaatsmaken voor hoop, uitdagingen en kansen. Dat voelt goed.

Frion en Baalderborg Groep: intensief samenwerken

Frion en de Baalderborg Groep willen intensief samenwerken. De twee zorgorganisaties delen hun visie, waarden, doelen en doelgroepen. Samen willen ze noaberschap in deze regio vormgeven.

De Baalderborg Groep oriënteert zich sinds 2022 op partners om vanuit een breed aanbod samen de zorg voor kwetsbare mensen in Overijssel te blijven bieden. In onze zoektocht stond steeds de inhoud centraal. Eind 2023 besloten Frion en de Baalderborg Groep te werken aan een voorgenomen bestuurlijke fusie. Onder het motto ‘alleen ga je sneller, maar samen kom je verder’ denken de twee organisaties de uitdagingen waarvoor zij staan goed het hoofd te kunnen bieden.

Ondersteuning samen
De Autoriteit Consument en Markt (ACM) beoordeelt de beoogde bestuurlijke fusie. Van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) is de goedkeuring er al. De samenwerking krijgt vorm op het gebied van het bestuur, de staf- en ondersteunende diensten. Als zorgverlener blijven Frion en de Baalderborg Groep zelfstandig. De begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking, zorg voor kwetsbare ouderen en kinderen met een ontwikkelingsachterstand blijft zoals die is. De twee organisaties

KERN SAMENWERKINGSDOCUMENT

GEZAMENLIJKE VISIE

- ✓ ZORGINHOUD IS LEIDEND
- ✓ MOOI WERK, ONTWIKKELING EN GROEI VOOR MEDEWERKERS
- ✓ WE ZIJN STERK LOKAAL VERANKERD
- ✓ WE TONEN LEF

LEIDEND INRICHTINGSKADER

- BESTURING EN AANSTURING WORDT ÉÉN
- DUAAL LEIDERSCHAP
- 4 LAAGS ORGANISATIEMODEL
- ONDERSTEUNEND AAN PRIMAIR PROCES

LÉÉF JE LEVEN & ZORG DIE JOU ZIET

ONZE UITDAGING: EENWORDING

AMBITIES

- STERKE REGIONALE POSITIE, O.A. OP GEBIED VAN ORGANISATIE MGZ
- TOEPASSING VAN TECHNOLOGIE TEN BEHOEVE VAN DE ZORG
- INZETTEN OP BETERE WIJKEGERICHTE & AMBULANTE ZORG, NABIJ DE CLIËNT
- BUNDELEN VAN KRACHTEN, O.A. VOOR KIND, JEUGD & GEZIN
- BREED EN PASSEND PALET AAN WOON- EN WERKLOCATIES
- MEER ONDERZOEKS- EN OPLEIDINGSMOGELIJKHEDEN, BUNDELEN VAN KENNIS EN EXPERTISE

KERNWOORDEN

SAMEN	PROFESSIE
VERANTWOORDELIJK	GEZOND

delen expertise, bijvoorbeeld op het gebied van de jeugdzorg en de ouder wordende cliënt, en leren van elkaars ervaringen. Voor de medewerkers komen er straks meer ontwikkel- en groeimogelijkheden, waardoor de positie als aantrekkelijke werkgever wordt versterkt.

Uitdagingen
De komende jaren staan de zorgorganisaties in Nederland voor grote uitdagingen. Met de samenwerking willen Frion en de Baalderborg Groep hun positie verstevigen. Samen kunnen zij inspelen op veranderende wensen van bewoners, cliënten, verwanten en werkzoekenden, en investeren in duurzaamheid, huisvesting, ICT-veiligheid en zorgtechnologie. Zo blijven zij ook een aantrekkelijke partner

voor bijvoorbeeld verwijzers, gemeenten en financiers. In 2023 is een begin gemaakt met de samenwerking, onder andere in een gezamenlijke werving van zij-instromers en voorbereidingen in de zorg op afstand.

cliënt
in beeld

Als je kind uit huis gaat
**Niet loslaten,
maar anders
vasthouden**

Woonlocatie Het Waal in Emmen leek Robin op het lijf geschreven. Hij was 24 toen hij uit huis ging en een eigen appartement kreeg in deze locatie voor jongvolwassenen met een licht tot matige verstandelijke beperking. Toch ging het na verloop van tijd in Emmen mis, waarna Robin tijdelijk terechtkwam op de Intensieve Begeleiding aan de Vlasakkerkamp in Hardenberg. Een half jaar later verhuisde hij opnieuw, ditmaal naar woonlocatie Hoogenweg.

In de woonlocatie Hoogenweg lijkt Robin zijn draai te hebben gevonden. Voor nu dan tenminste, want het liefst wil hij op een zorgboerderij wonen. Mét een eigen paard. Als het aan zijn ouders Elsbeth en Eric ligt worden die plannen op de lange baan geschoven. De Baalderborg Groep heeft namelijk geen zorgboerderij met woonmogelijkheden. Maar wat ze wél hebben zijn medewerkers die Robin helpen zijn leven te leven. Met duidelijke afspraken voor Robin zelf en iedereen die bij hem betrokken is. En dat is voor zijn ouders een grote zorg minder. 'Ik heb me vanaf zijn geboorte zorgen om hem gemaakt. Of ervoor zelfs, want ik kreeg met 30 weken al weeën', vertelt Elsbeth. 'De artsen konden het nog een maand rekken, waarna Robin met 34 weken is geboren en daarna 8 weken in het ziekenhuis lag. Robin was een huilbaby en veel later dan gemiddeld met omrollen, kruipen en lopen. Toen hij 2,5 was liep hij nog niet los en het Vroeghulp Team constateerde een ontwikkelingsachterstand van ca. 6 maanden. Hij ging 2 dagen per week naar een gespecialiseerd kinderdagverblijf en vanaf 6 jaar naar een ZMLK-school in Emmen. En dat ging goed, totdat zijn geaardheid een rol ging spelen'.

Gepest

'Robin was geen jongens-jongen, het was al vroeg duidelijk dat hij meer had met meisjesdingen', zegt Eric. 'Hij speelde net zo graag als zijn zus met het barbie poppenhuis dat ik voor haar had gemaakt. Hij vond haar kleren ook veel leuker. Soms trok hij die aan en ging er vrolijk mee naar buiten. En dan werd hij uitgelachen en gepest, daar kon je op wachten.' Elsbeth: 'We probeerden Robin uit te leggen dat hij meisjeskleren beter alleen binnen kon dragen. Effect had dat niet, hij nam ze daarna stiekem mee en kleedde zich ergens anders om. Eric en ik zijn gescheiden toen Robin 7 was en dat maakte het ook niet makkelijker. We zaten niet altijd op dezelfde lijn wat Robin betreft.'

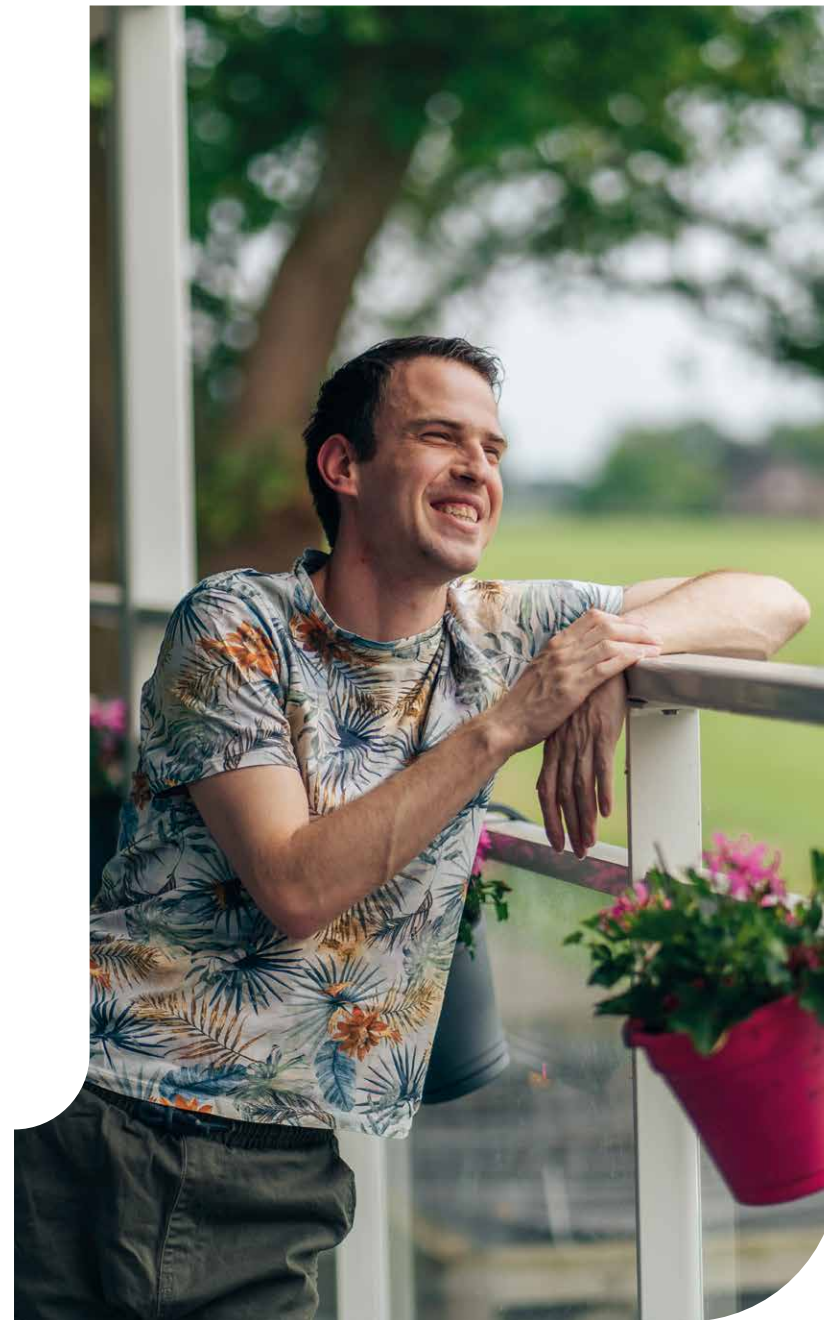
Eric, Robin en Elsbeth

Depressief

Toen Robin 14 was, verbleef hij vijf maanden bij De Eekwal in Assen; een observatie- en behandelingscentrum van het overkoepelende Centrum Verstandelijke Beperking en Psychiatrie. Dit omdat hij zich depressief en onbegrepen voelde. 'Dat werd in Assen niet beter; bovenop alles had hij ook nog erg heimwee', vertelt Elsbeth. 'De conclusie was dat Robin vermoedelijk transgender was, een beperkt taalbegrip had en een zwak sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau. Dat Robin zoekende was met zijn seksualiteit kwam niet als een verrassing, we gingen ervan uit dat hij homo was. Maar transgender, dat was wel erg ver gezocht. De combinatie van verstandelijk beperkt en homoseksueel was al ingewikkeld genoeg. In de jaren erna heb ik hem hierin zo goed en zo kwaad als het ging begeleid. Ik lag er vaak van wakker. Iedere ouder van een kind met een verstandelijke beperking zal dat ongetwijfeld herkennen: je hoopt dat hij of zij iemand leert kennen, maar dat is tegelijkertijd ook je grote angst. Ze zijn zo'n makkelijke prooi. Dus ja, ik organiseerde mijn leven grotendeels om Robin heen. Probeerde zijn wensen te laten uitkomen, als compensatie voor wat hij niet kon of zou kunnen meemaken. Toen bij Het Waal in onze woonplaats Emmen een appartement beschikbaar kwam, leek dit een prachtige kans. Robin kreeg hier een eigen appartement met begeleiding, en we konden elkaar net zo vaak als we wilden zien en spreken.'

Mismatch

De hechte band met moeder maakte het voor Robin wel moeilijker om meer op eigen benen te staan. Bij Het Waal staan de meeste bewoners op de grens van volwassenheid. Ze moeten nog veel leren in praktische vaardigheden en zelfredzaamheid. Daar is de begeleiding in de locatie ook op gericht. 'Bij de intake van Robin voor deze woonlocatie kon op bijna iedere vraag met

ja worden geantwoord. Hij heeft een redelijk hoog niveau, maar vooral veel aangeleerde vaardigheden', zegt Wilma Slomp, die destijds als gedragskundige betrokken was bij Het Waal. 'Robin kan veel dingen zelfstandig, maar wanneer hij spanning ervaart verliest hij zichzelf en heeft hij meer structuur en veiligheid nodig. Omdat moeder zo actief betrokken en dichtbij was, ging het aanvankelijk vrij goed. Maar dat veranderde toen Robin dezelfde aandacht en interactie verwachtte van de medewerkers. Gebeurde dat niet, dan liep hij weg of belde hij Elsbeth. Incidenten liepen steeds vaker uit op scenes en agressie richting omgeving en mensen. De medewerkers bij Het Waal zijn hiervoor niet opgeleid en het zorgde voor onrust bij andere bewoners. Uiteindelijk was de conclusie dat Het Waal niet de juiste plek was voor Robin.'

Intensieve begeleiding en observatie

Maar wat dan wel? 'Ik stelde voor dat Robin voor minimaal drie maanden zou verhuizen naar de Intensieve Begeleiding (IB) in Hardenberg om hem te observeren en te zoeken naar een verklaring voor zijn gedrag', zegt Wilma. 'Eric wilde het wel proberen, maar Elsbeth hikte erg aan tegen de afstand en het strengere regime bij de IB. In Het Waal liep Robin weg als hem iets niet zinde en ging dan terug naar moeder. Bij de IB is dat lastiger; er is 24/7 toezicht en de afstand tussen Emmen en Hardenberg is zo'n 35 kilometer.' Uiteindelijk ging Elsbeth schoorvoetend akkoord. Robin verhuisde naar Hardenberg en onderging een intensief observatietraject. Daarnaast voerde de Baalderborg Groep een diagnostisch onderzoek uit.

Dwang en drang

Uit het diagnostisch onderzoek werd duidelijk dat Robin een autismespectrumstoornis heeft. 'Dit verklaarde voor een groot deel het gedrag van Robin en de rol van dwang en drang in zijn leven', zegt Wilma. 'Hij kan zich volledig vastbijten in een plan en laat zich daar niet van afbrengen. Hij wil bijvoorbeeld een eigen paard en hij wil wonen op een zorgboerderij. Daarom zoekt hij met de spraakfunctie van google op zijn telefoon voortdurend naar sites over zorgboerderijen en paarden. Maar ook over vakanties, uitgaan en 18+ websites met inhoud die helemaal niet past bij zijn sociaal-emotionele ontwikkelingsniveau. Voordat hij naar Hardenberg verhuisde belde hij ook heel vaak met Elsbeth en stond regelmatig bij haar op de stoep. Met speciale telefoon- en internetafspraken werd dit gedrag tijdens zijn verblijf op de IB al flink bijgestuurd. Maar Robin is vindigrijk: ook bij de IB is het hem eens gelukt om weg te lopen. Kussens onder z'n dekbed gelegd en uit het raam geklommen. Daarna is hij naar het station gelopen en op de trein naar Emmen gestapt.'

Systeemtherapie

Om tot een volledig totaalbeeld en een passende begeleidingsstijl voor Robin te komen, deed het behandelteam een beroep op de expertise van het CCE (Centrum voor Consultatie en Expertise). Het CCE zette in overleg met het team een systeemtherapeut in. 'Bij systeemtherapie worden alle belangrijke naasten van een cliënt betrokken en is er veel

aandacht voor verbetering van de onderlinge interactie', legt Wilma uit. 'In dit geval is er een overlegstructuur uitgewerkt waarbij beide ouders en de begeleiders van Robin betrokken waren. Het doel was om elkaar regelmatig te spreken en te betrekken bij de totale zorg rondom Robin. Robin is namelijk altijd op zoek naar mogelijkheden. Na de scheiding van zijn ouders is hij vrij behendig geworden in het tegen elkaar uitspelen van mensen. Als hij iets in zijn hoofd heeft, zoekt hij net zolang totdat hij iemand vindt die het antwoord geeft dat hij wil horen. Door zaken onderling goed af te stemmen, werd hem de duidelijkheid geboden die hij nodig heeft. We zijn nu een aantal jaren verder en hebben nog steeds regelmatig overleg met alle betrokkenen, waaronder inmiddels ook de partners van beide ouders. Het is erg fijn om met elkaar af te stemmen en samen te zoeken naar de antwoorden op de vele vragen die Robin heeft.'

Hoogenweg

Op basis van de uitkomsten van de onderzoeken is gekeken of de begeleidingsstijl die Robin nodig heeft binnen een woonlocatie van de Baalderborg Groep beschikbaar is. 'De conclusie was dat dit mogelijk zou zijn bij locatie Hoogenweg', zegt Elsbeth. 'Ik had mijn bedenkingen: qua opzet lijkt het erg op Het Waal. Maar het blijkt toch wel anders te zijn. De bewoners hebben eigen studio's, maar er is meer begeleiding en op andere vlakken. Structuur en duidelijkheid krijgen veel aandacht en de teams hebben ervaring met autisimestoornissen en moeilijk verstaanbaar gedrag'.

De baas van

Overdag gaat Robin naar de ArtCrew en naar 't Gilde in Hardenberg. De medewerkers in de woning en de dagbestedingen werken onderling nauw samen en gedragkundige Wilma werkt cliëntvolgend. Dit betekent dat iedereen dezelfde begeleidingsstijl en afspraken rondom Robin hanteert. Wilma:

'De telefoon en het internet zijn grote triggers voor Robin. Voordat hij het weet zit hij in de problemen, die hij zelf niet kan oplossen. Hij heeft op dit moment twee telefoons: een Nokia met de belangrijkste nummers waarmee hij altijd iemand kan bellen. En een smartphone, waarmee hij op internet kan, op vaste tijden van de dag en onder toezicht van ouders of begeleiding. De smartphone gaat ook mee op uitjes of als hij weggaat in het weekend. Robin heeft veel onderwerpen die hem bezighouden. Hij kan en wil niet wachten op antwoorden en stelt daarom aan iedereen dezelfde vragen. Dit leidt tot evenzoveel antwoorden en chaos in zijn hoofd. Om hem rust te bieden is er voor elk thema een soort 'baas' benoemd. Robin weet hierdoor per onderwerp bij wie hij moet zijn. Alle anderen verwijzen hem bij vragen naar de juiste verantwoordelijke. Komt er een nieuw onderwerp, dan wordt er ook een nieuwe 'baas' afgesproken.'

Beste plek

De ouders hebben afspraken gemaakt over het hebben van een eigen paard (nee) en het wonen op een zorgboerderij (eerste vier jaar niet). Elsbeth is 'de baas van verhuizen' en wil de deur hiervoor nog niet definitief dicht doen. 'Nee, als dat zijn droom is, dan ga ik daar niet bij voorbaat voorliggen. Maar ik heb wel een aantal voorwaarden: qua afstand niet verder dan Hardenberg en 24/7 begeleiding van professionals die Robins gedrag begrijpen. En dat maakt het meteen ook heel moeilijk. In de afgelopen jaren heb ik ervaren hoe fijn het is

om de zorg en verantwoordelijkheid voor Robin te kunnen delen. Dat heb ik moeten leren, want ik stond altijd voor hem klaar. Ik kon en wilde hem niet loslaten. Als er vanaf Het Waal werd gebeld, dan zat ik al op de fiets. Bij de IB en Hoogenweg gaat dat heel anders. Ik word niet meer bij iedere dreigende crisis gebeld, de meeste situaties lost het team zelf op. Ook de kapper of doktersbezoek regelen ze met Robin. Dat geeft me rust. Ik pas nu een dag per week op de twee kinderen van mijn dochter en dat vind ik heerlijk. Robin is in goede handen en omringd door mensen die hem de begeleiding geven die hij nodig heeft. En meer dan dat: het is ze zelfs gelukt om vorig jaar een plek voor Robin en twee andere cliënten te organiseren op een boot tijdens de Canal Pride in Amsterdam. Wilma en teamleider Jolien gingen mee als vrijwilligers en bezorgden ze een dag om nooit te vergeten. Hoe geweldig is dat?'

Vlnr: gedragkundige Wilma, teamleider Jolien, Robin en PO'er Tiny

Robin bij de Canal Pride in Amsterdam

In wonen en werk helemaal op haar plek.

Rebecca Hoorn (29) vertelt gepassioneerd over haar werk bij De Vuurtoeren en Koekange, waar ze sinds 2 jaar woont. Maar haar ogen gaan echt fonkelen als het over gaming gaat. Rebecca weet haarfijn te vertellen wat YouTuber ReforgeGaming allemaal uitspookt, tot welke tweespalt dat leidt, en hoe zijn volgers erop reageren. Zelf blijft ze vrij nuchter.

Rebecca met collega Petra in de spoelkeuken van Van Dedem Marke

cliënt in beeld

Rebecca is de jongste uit een gezin en heeft drie broers. Over hoe dat thuis ging met zoveel kerels, zegt ze: 'Meestal wel goed, hoor. Maar soms ben je de pineut'. Haar moeder is van Schotse komaf, en Rebecca is tweetalig opgevoed. Handig, want zo kan ze de games prima volgen. Ieder jaar maakt de familie een trip naar Glasgow en Rebecca is zelfs fan van de plaatselijke voetbalclub Celtic.

Helemaal thuis

Rebecca woont al een tijdje bij de Baalderborg Groep, maar eerst in Grasklokje. Ze zoekt zorgvuldig naar de woorden als ze wil omschrijven waarom ze daar weg is. 'Ik wou wat meer zelfstandiger zijn', vat ze het samen. En dat lijkt gelukt. Rebecca voelt zich helemaal thuis in Koekange waar ze met leeftijdgenoten woont die eenzelfde begeleiding vragen als zij. Ze heeft er een eigen woonkamer, een afzonderlijke slaapkamer, volop ruimte, en de was doet ze zelf. Ook strijken? 'Zolang het niet nodig is, doe ik dat niet. Ik heb een wasrek, hang alles op en zie wel wanneer het droog is.' De bewoners drinken koffie in de gezamenlijke huiskamer, eten er, en ondernemen verschillende activiteiten. Iedere week zwemt Rebecca in Hoogeveen. Ze gaat er met de taxi naartoe.

Op cursus

Op maandag en dinsdag gaat Rebecca naar Zorgboerderij Refaja in Echten. Op de overige dagen werkte ze bij Windlust, de korenmolen in Radewijk. Maar toen de bakkerij er stopte, switchte ze naar De Vuurtoeren in Dedemsvaart. Die heeft tegenwoordig een stek in Van Dedem Marke en Rebecca werkt er in de spoelkeuken, de linnenkamer en bij de vuilophaal. 'Maar ik ben een harde werker' zegt ze. 'Als collega's ziek zijn zeg ik: 'ik kan wel invallen'. Ben een beetje de vliegende kiep'. In 2023 volgde Rebecca met acht collega's de cursus Werken in de Ouderenzorg. Een verzoek van de dagbestedingsgroep zelf. De deelnemers wilden leren hoe je het best met ouderen kunt omgaan, zien wat het betekent om van een rolstoel afhankelijk te zijn en weten wat de verschillende zorgverleners doen. Dat deel van de cursus was voor Rebecca gesneden koek. 'Mijn moeder werkt hier ook en ik ging als kind al mee naar mee naar het verpleeghuis.' Wel nieuw

was wat ze leerde over hygiëne. En ze realiseerde zich dat je tegen oude mensen rustig moet praten. 'Heb ik soms een beetje moeite mee.'

Cool

Rebecca draagt een zwarte band om haar hoofd. De hightech een beetje volgend, zou je denken dat het met gamen te maken heeft. Maar dat is niet zo. Op de hoofdband is een gehoorapparaat geklikt. Rebecca draagt het als proef. Als de wachtlijst in Groningen voldoende slinkt, krijgt ze dit jaar een Bone Anchored Hearing Aid (BAHA). Dat is een hoortoestel dat achter het oor op je schedel wordt geschroefd en via die weg geluid transporteert. Een hoortoestel in het oor kon ze niet verdragen. De BAHA is voor beter horen in het dagelijks functioneren en het luisteren naar haar favoriete band Disturbed een uitkomst. Maar als ze online gaat gamen, zet Rebecca de koptelefoon op. Wel zo cool.

Dit is wat zorgtechnologie ons brengt

Zorgtechnologie. Het draagt bij aan de zelfstandigheid, zelfredzaamheid en veiligheid van cliënten.

Ook kan het de zorgmedewerkers ontlasten. Maar zorgtechnologie vraagt het nodige aan geld en de dingen anders doen, en niet altijd is vooraf bekend wat het oplevert. Dat laatste bezwaar vervalt als je bewezen tech gebruikt. Dat deden we in 2023.

Zorg op afstand

Mariëlle woont zelfstandig en redt zich prima. Wekelijks bezoekt ambulant begeleider Aletta haar. Dat ging goed totdat er 1,5 jaar geleden situaties ontstonden waarin Mariëlle zich niet fijn voelde. Via-via maakte ze kennis met DigiContact. Bij de professionals van deze

onlinedienst kan ze 24/7 haar hart luchten en over de leuke dingen van het leven praten. Dat verzetten van de gedachten werkt wonderwel.

Aletta is enthousiast over DigiContact. 'Het is echt een aanvulling op de begeleiding die ik geef. Voorheen spaarde Mariëlle haar problemen op waardoor ik op de dagen van bezoek daar eerst veel tijd aan kwijt was. Nu tref ik een jonge vrouw die veel meer in balans is en kunnen we direct aan de slag met onze doelen.' Ook Mariëlle steekt de loftrumpet over DigiContact. 'Ik dacht eerst nog wel: "Hallo, je gaat toch niet zomaar iemand 's nachts bellen? Die mensen horen ook te slapen." Maar na het eerste contact beseftte ik dat de begeleiders er echt voor mij zijn.'

Slim incontinentiemateriaal

Bij cliënten werd op vaste momenten gecontroleerd of het incontinentiemateriaal moest worden verschoond. Dat vond men: kwaliteit van zorg. Maar het veel controleren en verschoenen was voor de bewoners én begeleiders belastend. Een werkgroep onderzocht of dat anders kon. Incontinentiemateriaal met een sensor bleek de uitkomst. Dat communiceert met een computer. De grafieken op het systeem tonen de noodzakelijke verschoningsmomenten en laten zien dat die flink omlaag kunnen. Een aantal mensen kan 's nachts gewoon doorslapen omdat ze droog zijn en/of is overdag lang droog. Het slimme incontinentiemateriaal werd getest bij 18 EMB-clieñten. De proef was

succesvol. Niet alleen kan het aantal verschoningsmomenten met minstens 50% omlaag, ook wordt nu het juiste incontinentiemateriaal gebruikt: zwaar voor de nacht, licht of middel voor overdag of voor wie weinig tot normaal plast of poept. Het minder controleren en verschoenen is voor de cliënten veel prettiger. En de overgebleven tijd bij de medewerkers wordt besteed aan contact met de cliënten. Momenteel wordt de inzet van slim incontinentiemateriaal organisatiebreed uitgerold.

Schaatsen met een VR bril

Bewegingsagoog en SI-therapeut Thea begeleidde een man die lijdt aan dementie en vroeger fysiek heel actief was. En ook nu nog wandelt en fietst hij regelmatig met zijn echtgenote.

In het verpleeghuis wordt de man soms onrustig en loopt dan door de algemene huiskamer of over de gang. Thea wilde tegemoetkomen aan zijn behoefte om nog meer te bewegen en te beleven. Ze vond op de VRelax bril een schaatsfilmpje en probeerde uit welk effect het kijken ernaar heeft. De beelden deden aanspraak op zijn herinneringen. De oud-schaatser draaide zijn hoofd in allerlei richtingen en nam de omgeving in zich op. Ook genoot hij van de schaatsgeluiden. Op een gegeven moment zat de man op het puntje van zijn stoel, bracht hij zijn handen naar de rug en bewoog hij zijn bovenlichaam heen en weer, schuivend met zijn voeten over de grond. Meneer was aan het schaatsen! De VRelax laat zien hoe

zorgtechnologie bijdraagt aan de kwaliteit van leven. Naast een sportieve beleving kan het stress verminderen, bijvoorbeeld bij een tandartsbezoek. Verder is de bril in te zetten voor ontspanning op maat, bij het verminderen van angst, onrust, depressie, bij slaapproblemen en het afbouwen van medicatie. Sterker nog: door het verminderen van spanning kan er zelfs minder medicatie nodig zijn. Mensen hebben een behoefte aan een goede mix van inspanning en ontspanning. Wanneer zij in balans zijn, laten zich ook beter en gemakkelijker begeleiden.

Naast de hiergenoemde voorbeelden zijn er pilots met het spraakgestuurd rapporteren en de human body dryer.

Na interventie schijnt de zon weer voor Olga

‘We hebben onze dochter weer terug’.

Een mooiere constatering is voor ouders nauwelijks denkbaar. Toch ging aan deze uitspraak een aantal jaren malheur vooraf. De tussenkomst van een expertiseteam bracht verlichting.

Olga Vossebeld (42) heeft een niet-aangeboren hersenafwijking (NAH), is meervoudig gehandicapt en gebonden aan een elektrische rolstoel. Toch is ze doorgaans goed gehumeurd, maakt ze grapjes, geniet ze van het leven - waaronder haar passie paardrijden - en geeft ze meestal goed aan wat ze wel en niet wil. Overdag gaat Olga naar De Burg in Nijverdal waar ze onder andere inpakwerk doet en archiefdocumenten versnipperd.

Onhoudbaar

Tot 2019. Een onprettig verlopen verhuizing, een hersenoperatie, aan huis gekluisterd zijn door corona, een huisgenoot met wie het niet klikte, veel lastig te verwerken prikkels en een niet optimale begeleidingsstijl zorgden ervoor dat het niet goed ging met Olga. Over haar zonnige, opgeruimde karakter trokken donkere wolken van boosheid, schreeuwen en verdriet. Soms sloeg ze van zich af of reed ze met haar rolstoel op iemand in. Een enkele keer was Olga in geen velden of wegen meer te bekennen. De ouders raakten vertwijfeld. Voor de begeleiders ontstond er een schier onhoudbare situatie. Hoe kunnen we er nog voor Olga zijn? En soms: is dit nog wel de juiste woning voor haar? Het feit dat het team meermaals van samenstelling wisselde, hielp ook niet echt. Bezwaard vroegen de ouders zich af: was dat personeelsverloop er mede door Olga?

Mooie kanten zien

Uiteindelijk schakelden de orthopedagogen het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) in. Twee deskundigen ervan, en de aan de Baalderborg verbonden arts verstandelijk gehandicapten, ontfermden zich over Olga. Mede op aangeven van moeder Ineke - ‘Die

medicatie moet anders want ze slaapt alsmatuur’ - werden de psychofarmaca verlaagd. Ook observeerde het CCE Olga thuis, op de dagbesteding en sprak men met de ouders. Een NAH-deskundige van het CCE ging met het team van de Nicolaas Beetsstraat aan de slag. Hij vertelde de begeleiders hoe het brein werkt, vroeg door op wat haar gedrag met jou doet en wat je het best kan doen om Olga tegemoet te treden. En ondanks haar stemmingswisselingen: hoe kan je ook dan nog de mooie kanten van Olga zien? Als sluitstuk werden in 2023 medicijnen gevonden die binnenkomende prikkels afvlakken en nu goed laten landen.

Frisse blik

Gedragskundige Mirthe Heetebrij kijkt tevreden terug op de interventie: ‘We kunnen als direct betrokkenen veel betekenen voor de mensen die we begeleiden. Ook kijken we eerst altijd intern naar welke expertises we kunnen inzetten. Maar in deze complexe casus van een verstandelijke beperking en niet-aangeboren hersenafwijking was het goed om ook externe deskundigen in te roepen en met een frisse blik naar een casus te kijken.’

Persoonlijk ondersteuner Willeke Poepjes geeft haar medeteamleden een grote pluim. ‘Natuurlijk was het even slikken toen men hoorde dat er externen werden ingeschakeld. ‘Komen zij nu vertellen wat we moeten doen?’. Maar een aantal collega’s zat er helemaal doorheen en was ten einde raad. Uiteindelijk realiseerde het team dat ze het zelf moesten doen, pakte men de adviezen goed op en vond men de weg terug omhoog. Heel knap. De sleutels tot dat succes waren een structuur in de begeleiding, een registratie van haar wisselende gemoedstoestand, aandacht voor Olga’s ruimte - haar zien en horen - Olga in het hier-en-nu houden en reflecteren op het eigen handelen. Zo heeft Olga rust nodig en moet je haar niet overladen met informatie of vragen. Daar kan ze niks mee’.

cliënt
in beeld

Leermoment

Vader Gerard Vossebeld, gepensioneerd onderwijzer, hoopt dat het inroepen van externe expertise en het reflecteren op eigen handelen als leermoment binnen de Baalderborg Groep verder wordt gebracht. ‘Ik zie veel betrokken en kundige medewerkers die het allerbeste met hun bewoners voorhebben. Maar soms is het goed nog net even anders naar iemands behoeften te kijken. Hoe beperkt ook, er is altijd een autonomie waarbij iemand aangeeft wat hij of zij prettig vindt en wat niet. En hoe wisselend soms in gedrag: ook dat hoort bij een mens. Je kan je als begeleider aldoor blijven ontwikkelen om daar steeds een stapje beter op te anticiperen. En dat begint met het niet voor iemand te denken, maar mee te denken. Het team van de Nicolaas Beetsstraat is daarin geslaagd, maar eigenlijk gun ik iedereen binnen Baalderborg deze ontwikkeling. Zie het niet als bedreiging, maar als kans.’

Weer de oude

Olga had een vaste telefoon, maar belde soms Jan en Alleman en werd vaak boos. Dat hielp niet echt, want uiteindelijk moesten Olga en de direct betrokkenen om haar heen zelf de lucht klaren. Dat is gelukt. Olga gebruikt nu begeleid de telefoon van het huis. Als ze met het thuisfront belt, neemt Gerard soms op met: Jansen. ‘Ah, doe niet zo gek, joh’, reageert Olga dan en vervolgens lachen vader en dochter Vossebeld over de verwarring die toch even ontstond. Voor humor en af en toe een beetje jennen is tegenwoordig volop ruimte want Olga is weer helemaal de oude. En aan de Nicolaas Beetstraat is ze echt op haar plek. Als vader grapt thuis nog wel woonruimte voor haar te hebben, zegt Olga stellig: ‘Nee, ik kom nooit terug’.

Moeder Ineke, Olga en vader Gerard.

Voor de Baalderborg Groep is Ruben Hofsink (12) een bekend gezicht. Zijn ouders nemen al sinds hij twee is begeleiding bij ons af. Dit zorgt ervoor dat het gezin Hofsink een goede kwaliteit van leven heeft met daarin voldoende ruimte om niet alleen voor Ruben, maar ook voor zijn zusje te zorgen.

Ruim begeleidingsaanbod geeft gezin rust

cliënt in beeld

Vraag hem in welke auto je rijdt, en de kans is groot dat Ruben het je kan vertellen. De puber is helemaal idolaat van voertuigen en kent ze bij merknaam, type, kleur en nummerbord. Het hoofd van Ruben is een database in natura. Toch was het na de geboorte voor Gea en Bastiaan Hofsink schrikken dat Ruben zich anders ontwikkelde dan zijn leeftijdsgenootjes. 'Hij werd te vroeg geboren. Slechts vijf weken, maar zelf drinken lukte al niet' herinnert Gea zich. 'En ondanks een goede APGAR score, zagen we dat Ruben bepaalde dingen niet kon: omrollen, de armpjes of beentjes omhoog. Na acht maanden wist ik het zeker: dit is niet goed.'

Keihard binnen

En dan beland je in de zorgmolen. Via het consultatiebureau naar de huisarts, de plaatselijke kinderarts en de specialisten van het UMCG. Gea: 'Je wordt in dat traject telkens met de neus op de feiten gedrukt. Bijvoorbeeld als iemand zegt: 'En nu mag hij zitten.' Maar hij kon niet zitten.' Na talloze onderzoeken bleek dat Ruben een grin-2b mutatie heeft. De peuterzaal wees Ruben af, want hij kon niet lopen. Ook dat kwam keihard binnen. Het consultatiebureau verwees de Hofsinks naar De Elzenhoek, het orthopedagogisch centrum van de Baalderborg Groep. Maar ook daar was een horde te nemen. Gea: 'Ik zag er gehandicapte kinderen en dacht: mijn kind is niet zo. Totdat een medewerker vroeg: 'Maar waar hoort Ruben dan wel?'. En dan berust je langzaam in hoe het is.'

Gemoedelijker

Ruben startte in groep Rood en bezocht zelfs speciaal onderwijsschool De Boslust. 'Ruben kan dat', vond men. Maar na 2 maanden werd duidelijk dat het totaal niet ging. Het tempo, de afwisselingen en de prikkels waren te veel van

het goede. Ook thuis werd het steeds zwaarder. 'De zorg voor Ruben was een flinke last voor het gezin', herinnert gedragskundige Ineke Brok zich. 'Voor ons was het een zoektocht hoe we hen het best konden helpen.' Begeleiding thuis gaf vader en moeder uiteindelijk lucht, maar vooral inzichten en tools voor het beter omgaan met Ruben. Ineke: 'Het is mooi om te zien hoe zij dit oppakten. Voorheen was een kappers- of tandartsbezoek geen pretje, nu gaat dat allemaal veel gemoedelijker. Ook maken de gezinsleden nu tijd vrij voor elkaar, door Ruben door de week én in weekends te laten logeren, waardoor zij nu veel meer in balans zijn dan voorheen.'

Dichtbij

De ambulante begeleiding stopte omdat het aantal gezichten dat bij Ruben thuiskwam te veel werd. Eenzelfde onrust is er nu ook op De Dante. Onder andere door personeelskrapte ziet hij veel verschillende medewerkers. De begeleiders denken dat Ruben dat wel aankan, want hij kent iedereen. 'En dat klopt,' zegt Gea. Ruben is erg sociaal en maakt graag een praatje. Dus kent hij iedereen.

Maar kennen de begeleiders hem en zijn behoeften ook, als het team telkens wisselt? Ik wil daar met hen over praten. Maar mijn ervaringen met de Baalderborg Groep zijn wel zo dat ik erop vertrouw dat dat goedkomt.' Ruben kan op De Elzenhoek blijven tot hij 18 is. Dat duurt nog even, maar Gea en Bastiaan kijken soms al wel om zich heen. Zo hoorden ze in het logeerhuis dat ZoZijn mooie woningen in Raalte heeft. Uiteindelijk bleek dat Ruben daar niet zal passen, en het liefst houden ze hem natuurlijk ook gewoon dichtbij huis. En dagbesteding? 'Hij is echt sociaal, doet graag dingen voor anderen. Dus eenvoudig horecawerk zou zo maar wat kunnen zijn', denkt Gea.

Ronald wil hier eigenlijk niet zijn; en dat kan hij nu zelf aangeven

Ronald was 35 toen hij na een ernstig auto-ongeluk met hersenletsel uit coma ontwaakte. Inmiddels is hij 44 en woont hij sinds enkele jaren aan de Vlassakkerkamp 14, een woonlocatie voor mensen met een (zeer) ernstige meervoudige beperking. Als je hem vraagt of hij hier goed woont - ja of nee -, dan wijst hij naar de hand die nee aangeeft. Begrijpelijk, want Ronald moet het qua communicatie en interactie volledig hebben van het team, niet van zijn huisgenoten. Hij is namelijk de enige bewoner met niet-aangeboren hersenletsel. Maar dát hij antwoord geeft is een grote voortuitgang. Sinds hij bij de Baalderborg woont beantwoordt hij vragen met wijzen, ja knikken of nee schudden.

cliënt
in beeld

Frustratie en tegenwerking

Ronald lag na het ongeluk 6 weken in coma en daarna een half jaar in een laag bewustzijn. Vanuit het ziekenhuis werd hij overgebracht naar Zuidhorn voor een revalidatietraject. Hier werd langzaam duidelijk wat de impact van het hersenletsel was, zowel fysiek als verstandelijk en in de communicatie. Er werd daarna een woonlocatie gevonden in Slagharen. Ronald was er erg onrustig en kon niet communiceren. Dit leidde tot veel frustratie, wat tot uiting kwam in het niet meewerken bij de fysieke verzorging en verbale overlast. Dit maakte de zorgvraag intensief en te complex voor de woonlocatie. Ronalds moeder Henny en zus Monique moesten op zoek naar een andere plek voor hem en zochten contact met de Baalderborg Groep, die openstond voor een kennismaking met Ronald.

Keerpunt

Ronald had lichamelijke beperkingen en communiceerde niet meer via taal. Op welk IQ of sociaal-emotioneel niveau hij functioneerde was op dat moment niet duidelijk. Besloten werd om Ronald een plek te geven in een kleinschalige woonlocatie voor mensen met een (zeer) ernstige meervoudige beperkingen (Z)EVMB. Alien van den Berg werkt in deze woonlocatie en is betrokken bij Ronalds verzorging. 'Dat Ronald was overgeplaatst vanwege zijn intensieve zorgvraag en verzet bij de verzorging wisten we. Om die reden waren er bij de verzorgmomenten doorgaans drie collega's betrokken om onveilige situaties te voorkomen. Maar na verloop van tijd kreeg ik steeds meer het idee dat deze voorzorgmaatregelen zijn tegenwerking eerder stimuleerden dan verminderden. Ik heb toen gevraagd of ik het op een andere manier kon proberen; alleen en zonder tijdsdruk. En vanaf dat moment ging het langzaam maar zeker beter.'

Goed aanvoelen

Afhankelijkheid van anderen en ongevraagde aanrakingen zijn voor de meeste mensen wel reden tot verzet, maar voor iemand met ADHD-klachten des te meer. En die had

Ronald; tot aan zijn 14e slikte hij hiervoor ritalin. 'Hij leefde zijn leven in razend tempo', kijkt Monique terug. 'Hij was internationaal vrachtwagenchauffeur en altijd onderweg. Als het niet met de truck was, dan wel met zijn camper waarmee hij naar festivals ging. Voor mijn gevoel heeft hij in die 35 jaar tot het ongeluk wel drie levens geleefd. En dat kwam van het ene op het andere moment volledig tot stilstand. Het team voelde heel goed aan wat dat met Ronald deed. Ze begrepen wat hij met zijn gedrag wilde zeggen en lieten hem merken dat ze luisterden, ook al kon hij niet praten. Stapje voor stapje hebben ze zo samen een manier van communiceren ontdekt waarmee Ronald een klein deel van de regie in zijn leven terugkreeg.'

Gesloten vragen

'We legden hem voortdurend twee opties voor met gesloten vragen. Toen hij doorkreeg dat hij een keuze had bij bepaalde dingen, begon hij daar langzaam maar zeker op te reageren', zegt Alien. 'Dat ging eerst vooral om praktische zaken, maar hierdoor kregen we een idee van wat hij wel of niet begreep. Wat gedrag en interactiemogelijkheden betreft onderscheidde hij zich in het begin niet of nauwelijks van mensen met aangeboren hersenletsel. Daarom is hij ook kort naar de (Z)EVMB dagbesteding De Wanne geweest. Dat ging helemaal niet. Hij was daar veel onrustiger dan in de woonlocatie. Daarom blijft hij nu overdag thuis en maken we in overleg met Ronald een eigen dagprogramma.'

LACCS methodiek

Gedragskundige Annemijn Dollen leerde Ronald in oktober '23 kennen; samen met Alien en de andere teamleden van de woonlocatie zoekt zij naar nieuwe manieren om Ronald te helpen om zijn leven te leven. 'Met de LACCS methodiek zorgen we ervoor dat het zo goed mogelijk met hem gaat op de aandachtsgebieden Lichamelijk Welzijn, Alertheid, Contact, Communicatie en Stimulerende tijdsbesteding. Maar ook met fysiotherapie om de lichaamsfuncties te verbeteren. Een behandeldoel is het versterken van de rugspieren, zodat hij

uiteindelijk zelfstandig kan zitten op de bedrand. Dit maakt de ADL (Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen) makkelijker. De fysiotherapie gaat beter dan verwacht, hij krijgt ook kracht terug in zijn armen en wil dat graag laten voelen door armpje te drukken. Als onderdeel van de therapie en als stimulerende dagbesteding is ook zwemmen geprobeerd. Aanvankelijk leek hij dat prettig te vinden, maar na een paar keren was de aardigheid eraf. Nu gaat Ronald eens per week naar de gymzaal om te sporten met een bewegingsagoog.'

Goed leven gesprek

'Op het gebied van contact en communicatie blijven we zoeken naar ontwikkelingsmogelijkheden', zegt Annemijn. 'Ronald is non-verbaal, maar communiceert inmiddels wel. Hierdoor kan hij ook aanwezig zijn bij het Goed leven gesprek en antwoord geven op vragen die hem worden voorgelegd. Hij krijgt logopedie en we proberen verschillende manieren uit om de woordvorming te stimuleren. Bijvoorbeeld door met letterkaarten het alfabet aan te leren, zodat hij zijn wensen beter kenbaar kan maken dan via ja/nee vragen. We hebben ook de spraakcomputer geprobeerd, maar hierin lijkt hij nog niet zo geïnteresseerd. Ook heel fijn: het is gelukt om voor Ronald een paar uur per week dagbesteding te vinden bij InteraktContour in Hardenberg. Deze zorgorganisatie richt zich op mensen met niet-aangeboren hersenletsel en hier ontmoet hij mensen die hetzelfde hebben meegemaakt en net als hij op een heel andere manier moeten leren leven. We zijn nu ook op zoek gegaan naar een vrijwilliger die zo nu en dan iets met Ronald wil doen; wandelen, samen muziek luisteren, nieuwe activiteiten ontdekken.'

Van ver gekomen

Voor Monique en haar moeder is er een grote last van de schouders gevallen sinds Ronald bij Baalderborg Groep woont. Monique: 'Ik heb het ze al vaker persoonlijk gezegd en ik blijf het doen: ik ben iedereen die bij hem betrokken is zo geweldig dankbaar. Ze hebben hem een kans

gegeven en veel tijd en geduld gestoken in het willen begrijpen van zijn gedragsproblemen. Hij moest van ver komen, maar wat is er veel veranderd. Een wereld van verschil. Of hij op zijn plek is? Zelf zal hij misschien nee aangeven, want in een woonlocatie voor lotgenoten met niet-aangeboren hersenletsel voelt hij zich waarschijnlijk beter. Maar of hij zonder dit team zou kunnen, dat vraag ik me af. Hij had het niet beter kunnen treffen, dat geeft hij zelf ook aan.'

vlr: moeder Henny, Ronald, PO'er Alien en zus Monique

Dit was 2023

Januari

De Baalderborg Groep, Zorgspectrum Het Zand en Frion startten een werving voor zij-instromers onder de noemer: *Switchen Naar De Zorg*. Met de onderwijsinstellingen Deltion en Landstede werd een verkort opleidingstraject ontwikkeld om kandidaten eenvoudig de overstap naar de zorg te laten maken. De werving via social media leverde een groot aantal switchers op. Aan de groep die in mei startte, zijn in december 2023 de eerste certificaten uitgereikt. Medio 2024 moet de opleiding zijn afgerond. Ook startte de werving voor een nieuwe groep mensen die hun hart volgen en in de zorg willen werken. Het succes van *Switchen Naar De Zorg* is inmiddels zo groot dat collega zorginstellingen is gevraagd aan te sluiten.

Switchen Naar De Zorg

Februari

- Om de binnenkomst van nieuwe medewerkers soepel te laten verlopen, is de introductiedag nieuw leven ingeblazen. Vanaf februari verwelkomt de Baalderborg Groep iedere 1e maandag van de maand nieuwe collega's. Deze kick-off staat in het teken van de organisatie leren kennen, kennismaken met de systemen én het uitreiken van materialen. Eenzelfde bijeenkomst wordt gegeven aan de stagiairs.
- Vijf deelnemers deden mee aan de cursus FIT, en leerden veel over gezonder eten, gezonder bewegen en gezonder leven in het algemeen. Bewegingsagoog en psychomotorisch therapeut Jolijn Kuiper en diëtist Dirkje van Asselt zorgden voor de cursusunvulling gericht op gezonde beweging en voeding. Mirjam Solen en John Roeden voegden daar een vleugje psychologie en muziek aan toe. Annie Veurink voorzag de cursus van een degelijke educatieve bodem. De deelnemers vonden de cursus ontspannend, nuttig, niet belerend, en educatief als het om kennis van gezond leven gaat.

Cursus Fit

Stembureau Gemeente De Wolden

Bevoegd & bekwaam

Pilot Zorgcentrale

Samen aan het werk

Maart

- In maart besloot overheid dat alle corona-maatregelen vervallen. Hoewel corona zeker niet weg is, wordt het nu als een luchtweginfectie beschouwd die wel vaker voorkomt. Hiermee kwam er een einde aan een lange periode die voor veel mensen angstig, onzeker, beperkend en niet zelden verdrietig was, en kunnen we nu weer ons leven leven.
- Voor de Provinciale Staten & Waterschapverkiezingen werden wederom stembureau's gevormd. In meer dan 200 gemeenten assisteerden mensen met een verstandelijke beperking de vrijwilligers van het plaatselijke stembureau. Ook de Baalderborg Groep droeg daaraan zijn steentje bij. Een aantal cliënten deed voor de 2e keer mee. Op 22 november werden de stembureaus voor de Tweede Kamerverkiezingen opnieuw versterkt met deze kanjers.

April

- Deze maand trad de nieuwe organisatiestructuur in werking. Een aanpassing hiervan was geen doel op zich, maar een randvoorwaarde om de zorg en begeleiding nog meer dan voorheen rondom de client vorm te geven. Op dit moment zijn bestuur en ondersteuning onderwerpen van bespreking in de beoogde samenwerking met Frion.
- In april 2023 is gestart met nieuw beleid rondom bevoegd en bekwaam. Dit beleid richt zich met name op de scholing en uitvoering van risicovolle handelingen. Het beleid is aangepast, omdat er zorgen waren rondom de kwaliteit van de uit te voeren risicovolle handelingen en er geen eenduidig beleid was.

Mei

- We werkten dit jaar mee aan de column *Zorg Aan Het Woord* van huis-aan-huis weekblad De Toren. Samen met drie andere organisaties behandelden we de verschillende aspecten van zorg verlenen. We schreven over het belang van goed slapen, bewegen, aandacht voor dementie en samen zorgen dat. De column past bij ons streven om voor de buitenwereld meer in beeld te zijn en het publiek te vertellen wat we doen.
- Vanaf 15 mei is gedurende zes weken een pilot gedraaid met de zorgcentrale. Bekeken is hoe het systeem voor de nachtzorg ook overdag en 's avonds kan worden ingezet ter ontlasting van de teams, het verminderen van de werkdruk en het verhogen kwaliteit van zorg.
- KIWA deed een nulmeting op de NEN7510-1. Dat is een kwaliteitsnorm voor het omgaan met digitaal opgeslagen persoonsgegevens. Geconcludeerd werd dat zowel het managementsysteem als de interne audits op dit onderwerp voor verbetering vatbaar zijn. Audits door 'Certificatie in de Zorg' en de IGJ bevestigden deze conclusie. Het leidde tot verdere aanscherping van het plan van aanpak waarbij een tijdspad is ingericht om eind 2024 wel aan de NEN7510-1 norm te voldoen. In 2023 zijn binnen de RVE's Hardenberg en Ommen/Twenterand op de praktijk gerichte AVG-awareness trainingen gegeven.

Juni

- Het vorige Strategisch Huisvestingplan (SHP) was name gericht op de technische staat van het vastgoed. Rond de zomer van 2023 besloot de Baalderborg Groep dit plan te herschrijven waarbij er vanuit de huidige en toekomstige zorgbehoefte invulling kan worden gegeven aan de ontwikkeling en het beheer van vastgoed. In het nieuwe SHP wordt scherp gekeken naar toekomstige markt- en technologieontwikkelingen en is een koppeling gemaakt met duurzaamheidsambities die bewegen in de richting van de Green Deal 3.0. Begin 2024 wordt een SHP opgeleverd met een doorvertaling naar programma's van eisen, de benodigde projectinrichting en financiering.
- 17 studenten van het Alfa college namen iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt een dag(deel) mee op stage. Het doel was dat studenten én bedrijven ontdekken welke mogelijkheden deze mensen hebben. *Samen Aan Het Werk* werd een succes. Deelnemers van de Baalderborg Groep en PRO Hardenberg werkten bij verschillende bedrijven en organisaties in de regio. Het project werd mede mogelijk gemaakt door stichting Prokkel, de Geluksacademie en ZonMw. Die laatste onderzoekt wat deze manier van samenwerken en kennismaken met elkaar doet voor het welbevinden van zowel studenten als jongvolwassenen met een beperking.
- De ouderenzorgorganisaties in Groot Zwolle en Noord-Veluwe plaatsten een advertentie in het regionale dagblad De Stentor waarin zij aandacht vroegen voor de uitdagingen waarvoor zij staan, en het gebrek aan financiële middelen om die vorm te geven. Sterker nog, het Ministerie van Volksgezondheid en de zorgverzekeraars in Nederland wilden de tarieven voor de ouderenzorg zelfs verlagen.

Ervaringsdeskundigen

Canal Pride Amsterdam

Opening Mauritsshof

Mijn Baalderborggroep

Juli

- In Slagharen, Bergentheim en Dedemsvaart pakten onze drie ouderenzorglocaties flink uit om de bezoekers van de open dag een indruk te geven van het wonen, werken en leren in de ouderenzorg. Dat deden ze onder andere met prima georganiseerde rondleidingen door de locaties. In Van Dedem Marke waren er ook informatiestands van Personeel & Organisatie, de vrijwilligers en de Vrienden. Muldershoek trakteerde de gasten op een ijsje; De Nieuwe Wever op de vrolijke klanken van een draaiorgel.
- Bewoners van de Baalderborg Groep, Sprank en de buurt van Baalderveld genoten van een concert door Broederband Beerzerveld. Het was schitterend weer, iedereen deed enthousiast mee door te zingen, dansen, trommelen of tringelen. Nummers van Jan Smit, Guus Meeuwis, ABBA en K3 zorgden voor een muzikaal feest der herkenning.
- De vier ervaringsdeskundigen van de Baalderborg Groep namen het certificaat van hun opleiding in ontvangst. De Baalderborg Groep krijgt steeds vaker het verzoek om mensen met een beperking zelf te laten vertellen hoe het is om te leven met een beperking. De cursus Ervaringsdeskundige is ontwikkeld door de afdeling Opleiden Cliënten. Later dit jaar namen drie ervaringsdeskundigen met twee collega's van Frion en de coaches deel aan de cursus Samen Naar De Top waarin zij nieuwe (presentatie)vaardigheden leerden.

Augustus

- Robin, Richard en Martin voeren mee op de Onbeperkt Meedoen boot in de Canal Pride in Amsterdam. De boot was het initiatief van Zonder Stempel (de landelijke groep van het COC voor en door LHBTI's met een lichte verstandelijke beperking) en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. Het thema van de pride was #YouAreIncluded. Met de boot werd aandacht gevraagd voor een grote groep onzichtbare LHBTI+ personen. Zij strijden vaak hun hele leven lang voor dubbele acceptatie. Ze willen ongeacht hun beperking gewoon meedoen in de maatschappij en net als ieder ander een betekenisvol leven leiden.
- Het strategisch informatieplan 2023 – 2025 is vastgesteld. De gegevens uit huidige e toekomstige systemen moeten onder andere helpen het capaciteitsmanagement en de informatiebeveiliging vorm te geven.

September

- Op 15 september werd de Mauritsshof geopend. Na toespraken door o.a. wethouder Ben Beens en Esther Liefers (Baalderborg Groep) knipten de bewoners Daniëlle en Erik het lint bij deur door, en zorgden Leroy en Edwin voor een feestelijke explosie van gekleurde slierten. De nieuwe woonlocatie in Rijssen is al een jaar tot volle tevredenheid in gebruik.
- Een week later was het Nationale Burendag. Veel locaties organiseerden op of rond deze dag activiteiten voor en met de burens. Zo was er een rommelmarkt bij de Niehof, een zomermarkt in Koekange, een open huis aan de Bremstraat, barbecues aan de Gerard Doustraat en Tyehof, een tuinfeest bij Muldershoek, een optreden van country line-dancers in Van Dedem Marke en werd er op veel andere locaties koffiegedronken met iets lekkers erbij. De burendag past in ons beleid om in verbinding te zijn met de samenleving.

Oktober

- In oktober 2023 was het alweer 12,5 jaar geleden dat woonlocatie Vlasakkerkamp 21 haar deuren opende. Reden voor een feestje met bewoners en familieleden.
- Het streven is dat een huisarts wordt ingeroepen als dat echt nodig is. Daarom vindt er bij een zorgvraag eerst verpleegkundige triage plaats. Die triage kan ons verpleegkundig team doen, maar kan ook via DigiContact. Tussen oktober en december is op drie locaties nagegaan wat de voor- en nadelen van deze twee opties zijn. Het onderzoek kende aanloopproblemen en is onvoldoende scherp gedaan om verschillen te zien in wie wat doet. Wel staat de meerwaarde van triage vast; dat vinden ook de huisartsen. Het zorgkantoor wil dat DigiContact de triage voor diverse zorginstellingen in deze regio oppakt. Het verpleegkundig team, dat mogelijk ook regionaal wordt opgeschaald, kan dan worden ingezet op de complexere vragen.
- Mijn Baalderborggroep, het portal voor cliënten en verwanten is live. De informatieve website is opgezet met leden van de cliëntencommissie en de cliëntenraad. Zij dachten mee over de inhoud, maar ook over de vormgeving en toegankelijkheid. Zes gekleurde vlakken geven toegang tot Nieuws, Leren, Meepraten, Vrije tijd, Wonen en Werken.

Scan deze code om naar het cliëntenportal te gaan.

Stadsboerderij Rijssen

November

- Deze maand werd bekend dat Stadsboerderij Rijssen per 1 januari 2024 wordt overgenomen door bedrijfsleider Arthur Knobben. Hoewel de Stadsboerderij werk biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, beschouwt de Baalderborg Groep het niet langer als kerntaak om zelf horecagelegenheden te exploiteren. Bovendien wil de zorgorganisatie het eigenaarschap en bestuur laten aan een ondernemer in Rijssen, passend bij de visie op lokale verankering.
  - Ook werd in november weer de altijd gezellige en drukbezochte Najaarsfair van de gezamenlijke dagbestedingen gehouden.
  - Vanuit Veilig & Gezond werken is er gewerkt aan verbeteropdrachten, waaronder het onderzoeken van vraag en aanbod op het gebied van mentale en fysieke gezondheid. In 2023 is een medisch/psychosociaal onderzoek voorbereid, dat onder de medewerkers is uitgezet. De vragen richten zich o.a. op de positieve gezondheid-thema's lichaamsfuncties, mentaal welbevinden en werkbeleving. De uitkomsten van het onderzoek geven inzicht in de benodigde interventies en faciliteiten.
- Ook de Arbo-dienstverlening wijzigde. Met een focus op preventie en wat wel mogelijk is, wordt in 2024 naast de bedrijfsarts een praktijkondersteuner ingezet. Bij drie dagen ziekte wordt bij de medewerker gerichte uitvraag gedaan. De uitkomsten helpen de leidinggevende bij het uitzetten van de juiste acties en het geven van goede begeleiding.

Kerstspel

December

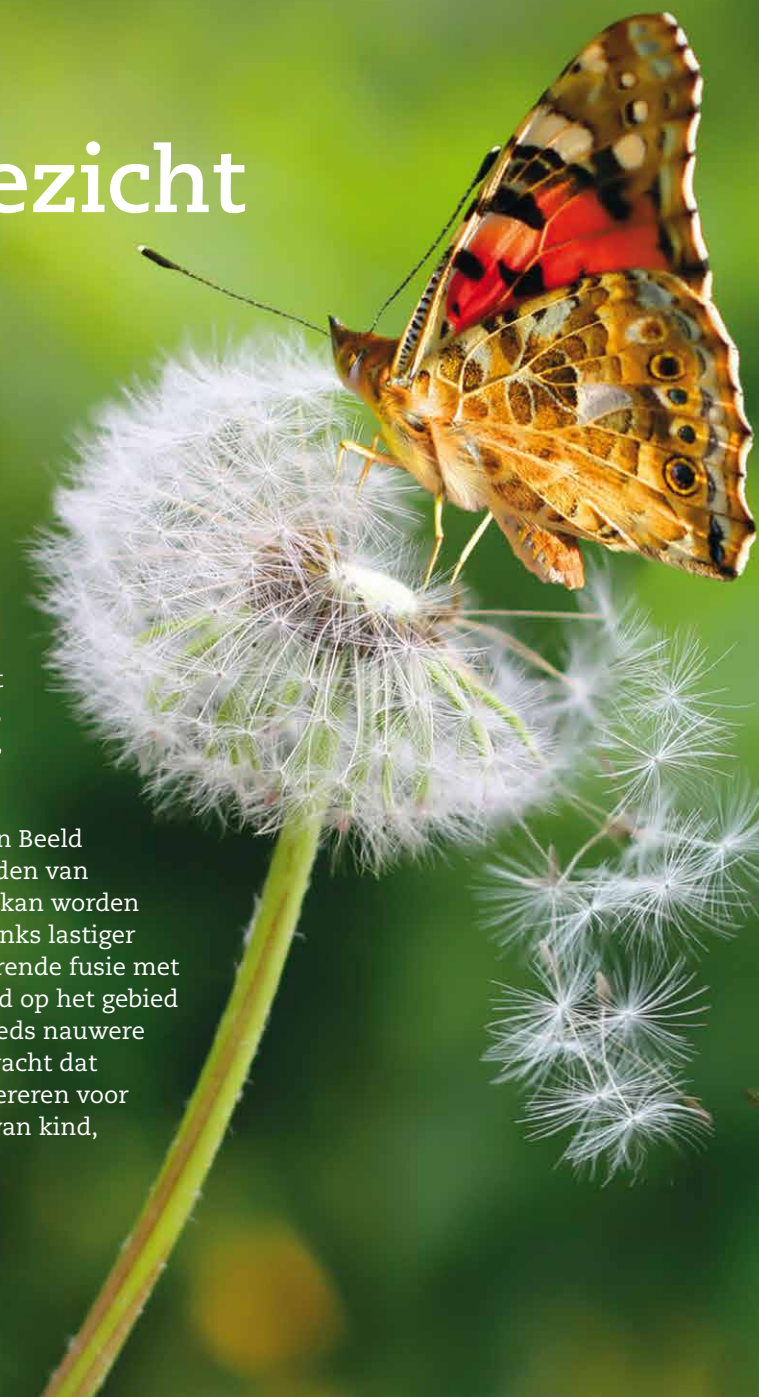
- Bij Van Dedem Marke werd voor het eerst sinds corona weer een kerstmarkt gehouden. Het was een enorm succes voor zowel de bewoners, de vrijwilligers als het personeel van Van Dedem Marke.
- Traditioneel hoogtepunt aan het eind van ieder jaar: het kerstspel. In de Evenementenhal van Hardenberg werd in twee voorstellingen het kerstverhaal verteld, bijgestaan door een koor en orkest. Dit jaar werden de uitvoeringen op video vastgelegd en rond Kerst uitgezonden door Omroep NOOS en Vechtdal TV.
- Om ervoor te zorgen dat inwoners in de regio IJssel-Vecht ook in de toekomst kunnen rekenen op toegankelijke, hoogwaardige en betaalbare zorg, stelden zorgverzekeraar Zilveren Kruis, verschillende zorg- en welzijnsorganisaties en acht gemeenten een regioplan op. Onder de noemer Samen Gezond IJssel-Vecht werken de partijen de komende jaren samen aan verschillende doelen voor een gezonde regio. Die doelen zijn samengebracht in zes thema's: Gezond leven & preventie, Mentaal welbevinden, Vitaal ouder worden, Zorginnovatie en transformatie, Digitalisering en Arbeidsmarkt.
- Vrijwilliger Miny Prinsen stond in de schijnwerpers. Het team van Pijlkruid 31/33 gaf haar op voor de Overijsselse Vrijwilligersprijs. Miny gaat wekelijks met een bewoner van de locatie naar orkest Quint. Ook komt ze elke woensdagavond spelletjes doen. Daarnaast doet ze op Vlasakkerkamp 15/17 verstelgoed en is ze actief bij Saxenburg. Of zoals het team op Pijlkruid zegt: een ijverige bij. En ze maakt heel veel mensen blij. Miny nam de prijs in ontvangst tijdens de feestelijke uitreiking in theater De Voorveghter in Hardenberg.

De Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad onderschrijft de inhoud van In Beeld 2023 en wil de complimenten uitbrengen voor het heldere en leesbare magazine. De verschillende items zijn mooi gekoppeld aan de verschillende cliënten die wonen/werken binnen de Baalderborg Groep. Ook wordt duidelijk beschreven wat de professionals van de Baalderborg Groep hebben gedaan om het voor cliënten mogelijk te maken om zelf hun leven te mogen leven. Het jaaroverzicht bestaat uit een maandelijks overzicht van activiteiten en gebeurtenissen gedurende het jaar 2023. De OR spreekt de waardering uit voor de uitgebreide verslaglegging hiervan.

Raad van Toezicht

In mei 2024 verscheen In Beeld 2023. Het magazine beschrijft de inspanningen die vorig jaar zijn geleverd op het gebied van kwaliteit, het klimaat waarbinnen dit alles plaatsvond en de resultaten van die inspanningen. Het jaar 2023 werd mede bepaald door ongunstiger financiële voorwaarden bij een juist toenemende zorgvraag. De beoogde bestuurlijke fusie van de Baalderborg Groep en Frion kan helpen om deze forse uitdagingen het hoofd te bieden. Elementen als zorgtechnologie, het blijven aanpassen van de zorg aan de cliënt, zoeken naar oplossingen en een zorgvuldige afstemming tussen cliënten, medewerkers en verwanten blijken daarbij van cruciaal belang. In Beeld 2023 belicht vervolgens chronologisch de maanden van het jaar met specifieke highlights. Resumerend kan worden gesteld dat de Baalderborg Groep in 2023 - ondanks lastiger omstandigheden en een energievergende, naderende fusie met Frion - zich weerbaar en succesvol heeft getoond op het gebied van kwaliteit. De Raad van Toezicht volgt de steeds nauwere samenwerking met Frion met interesse en verwacht dat deze naderende fusie een meerwaarde kan genereren voor de kwaliteit van zorg, met name op het gebied van kind, jeugd en gezin.

**BAALDERBORG
GROEP**
lééf je leven

In Beeld 2023 is een uitgave van de Baalderborg Groep
Eindredactie: Baalderborg Groep, afdeling Marketing & Communicatie
Teksten: Robert van Putten en Inez Kampman | Fotografie: Estelle Bijker Fotografie e.a.
Ontwerp/dtp: Grafisch Ontwerp Niek Hogeman | Drukwerk: Jouw Printshop Ommen